

ג'יהאן אל-סאדאת כשיחה עם אכנרי
 „אשלח לך מקטרת של בעלי למזכרת”

שהייתי בת 15, ואהבתי אותו כך עד היום האחרון, אומרת ג'יהאן בשקט. בנסותה לתאר אותו, נפלטו מפיה כמה מילים יפהפיות: „הוא היה מוצק — מוצק כמו הר. ויחד עם זה הוא היה שקט — שקט כמו אגם.”

„כשאמר — משהו — הוא התכוון למה שאמר. הוא היה איש ישר, איש אמת. מעולם לא אמר דבר והתכוון לדבר אחר. גם אתם, הישראלים, נוכחתם בכך.”

כל אדם המאבד את יקירו מנסה להסייג תדר איכשהו עם האבידה ולמצוא לעצמו נחמה במחשבות על פועלו. אצל ג'יהאן קורה משהו הרבה יותר עמוק. ימים מעט טים אחרי מותו כבר ראתה את ההגדה ההירואית של אנוור אל-סאדאת, חייו ומותו, בפרספקטיבה היסטורית.

„כולנו נמות. זהו הגורל. אם נגזר עליו למות עכשיו — אני שמחה שהוא מת כך. אילו היה מת במיטה, זה היה עצוב.”

**בעלי אהב את בגיני,
 למרות כל הצרות, כי
 הוא אהב אנשים חזקים**

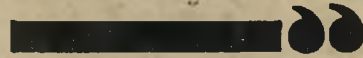

הוא היה חייל. למרות שלא אהב מיל-חמות, הרגיש כמו חייל. לנוכח שלו הכיין חליפת-המדים, שהיתה העתק מדוייק של חליפת-המדים שלו.

„אילו ניתן לו לבחור בעצמו את צורת מותו, היה רוצה למות כך!”

(גם אחמד פאווי, המזכיר, אמר לאחר מכן: „אם היה עליו למות, טוב שמת (המשך בעמוד 68)

ישב בתא-בידוד במשך 31 חודשים רצוי פים, אחרי השתתפותו ברצח המדינאי המצרי הפרו-בריטי, אמין עות'מאן, איש מיפלת-הווסד. (אל-סאדאת זוכה מחוסר-הזכחות.)
 הוא היה עני מרוד, מובטל, חסר-כל, גרוש זה עתה מאשתו הראשונה, שהיתה

**הבינותי שהוא מת.
 פניתי אל מובארק ההמום
 ואמרתי לו: אנוור נגמר.
 מצריים נמשכת.**

בת-כפרו. ג'יהאן היתה בת 15, בת-ידוד של אשת ידודו של אנוור.
 היא נישאה לו כעבור זמן קצר, במאי 1949, חודשיים לפני שמלאו לה 16 שנים.
 כשסיפרה לחברותיה-לכיתה בגימנסיה

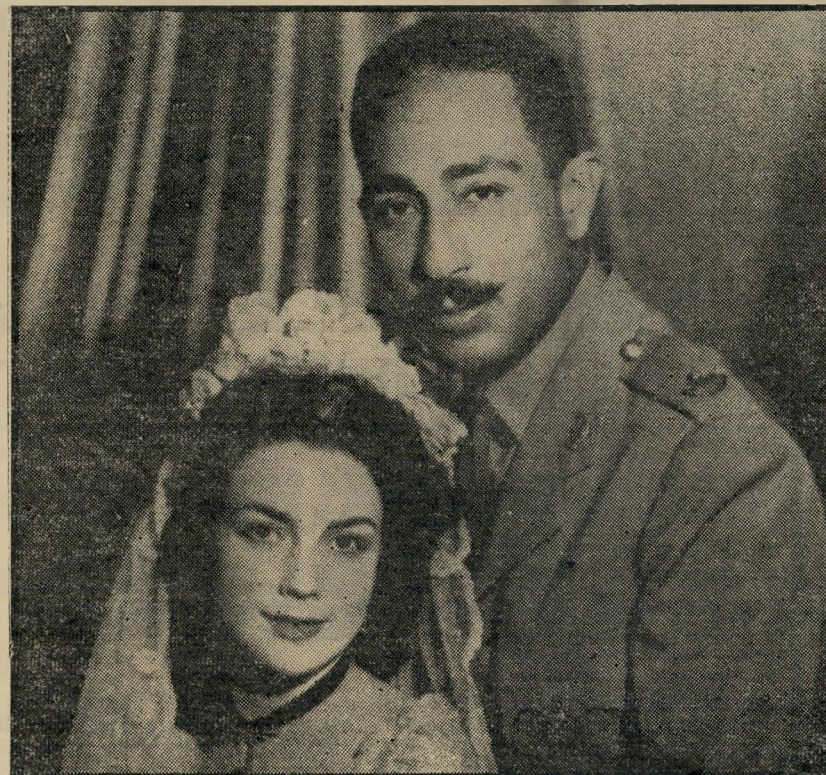
הכדורים קצרו אותו באותה שנייה. הוא איבד את ההכרה, וזו לא שבה אליו עד שנפטר.

שומרה-ראש שלה משך את ג'יהאן למטה והוציא אותה מהמקום. היא נסעה מייד לבית-החולים, שאליו הובא בעלה. כשנכנסה אליו ראתה שהוא שוכב בלי הכרה. לא ניכר בפניו דבר, מלבד נפוחות קלה ליד העין הימנית, הוא נראה כאילו ישן. בחוץ ישבו שרי הממשלה וסגן-הנשיא. גם ג'יהאן המתינה.

כאשר איש לא יצא אליה למסור לה על מצב בעלה, הבינה כי הכל אבוד. היא פנתה אל מובארק ההמום ואמרה לו: „אנוור נגמר. צריכים להכין את העם!”
 אינס מנצור, עורך אוקטובר, שגם הוא חש למקום, שמע את דבריה והתפרץ: „אל תגידי דבר כזה! אסור להגיד דבר כזה!”

ג'יהאן השיבה בשקט: „אנוור נגמר. מצריים נמשכת!” היא ביקשה ממובארק להודיע לציבור כי הנשיא נתון בטיפול רפואי, כדי להכינו לקראת ההודעה המזויה. לשרים ההמומים, שישבו מסביב כאחוזי-הולם, אמרה לצאת מבית-החולים, לکنס ישיבת-ממשלה ולטפל במצב.

באותם רגעים היתה ג'יהאן אל-סאדאת האדם היחיד ששלט במצב. „הייתי כמו גבר,” אמרה לי.
 יותר מאוחר לקחה את הילדים לראות

אנוור וג'יהאן בנשואיהם (1949)
 אהבה בגיל 15

על כוונתה להתחתן, שאלו אותה אם הוא עשיר.

„לא,” השיבה. „הוא עני מאוד.”
 „האם הוא בעל מישרה חשובה?”
 „הוא מובטל.”

„אם כן, מה יש לו?” שאלו.

„כשתכירו אותו, תבינו מה יש לו. זהו איש מיוחד לגמרי!”

כשסיפרה זאת השבוע, ידע כל העולם שהיא צדקה. אך איך ידעה ילדה בת 15 שהצעיר בן ה-30 הוא אדם מיוחד? איך מצאו זה את זה שני בני-אדם כה מירח חדים. שכל אחד מהם התפתח והפך אי-שיות נדירה?
 „אהבתי אותו מן היום הראשון, כי-

עם בעלה ובגיני במסיבה בבית הזבן אחרי השגום
 בגיני עדיף על פרס

את פני אביהם. הוא נראה רגוע. היא ידעה שהוא מת.

עבור יומיים התקשר עימה הד"ר מוחי-אל-דין פואד, ראש-הממשלה בן-פועל, וביקש בדחילו ורחימו דבר שקשה מאוד לבקשו מאשה במצב כזה: היתר לבצע נתיחה לאחר-המוות, כדי להוציא מכתפו כדור העשוי לעזור לחוקרים.
 „אם הדבר דרוש לחקירה, עשו זאת,” השיבה ג'יהאן. „אך אני רוצה להיות נוכחת.”

האיש ההמום ביקש להניאה מכך. הוא חשש שמה תעלה למראה הגופה. אך ג'יהאן עמדה על שלה. היא חשה שעליה להיות עם גופת בעלה. „ידעתי שזהו רק גוף, שהנשמה עזבה אותו. אך רציתי להיות לידו בשעה זו.”

היא לקחה עימה את גמאל, הבן. שחש בחזרה מאמריקה אחרי הרצח.

כשהוציאו את הגופה מן המקרר ניגשה אליה וחייקה אותה. היא לא בכתה. „הוא נראה כמו ישן. אבל בחייו, כי-שהיה ישן, נראה תמיד כמוטרד על-ידי הבעיות. הוא לא היה אף פעם רגוע לגמרי, ואילו הפעם נראה רגוע ושלו כפי שלא ראיתיו מימי.”

ג'יהאן היתה בת 15 כשהכירה את אנוור. זה עתה יצא מן הכלל, שבו